MAIÀ DE MONTCAL

Maià de Montcal és un municipi de la comarca de la Garrotxa que es troba al vessant de la muntanya del Montcal, a una planura flanquejada per les rieres de Maià i Segueró, afluents del riu Fluvià. Es troba a 40 km de Girona i l'accés des d'allà s'efectua per la carretera C-66, en direcció a Besalú, fins a l'encreuament amb l'N-260, que des de Figueres es dirigeix cap a Olot. Després de recórrer 4 km en direcció a Figueres, cal agafar el desviament de l'esquerra que ens durà fins al centre de la vila de Maià de Montcal, cap del municipi. El terme municipal comprèn, a més, els veïnats de Brugers, Dosquers, el Pla de Baix, Jonqueres, la Riera, les Carreres, Usall i Vila-rodona i Pocafarina.

La singularitat geogràfica del lloc, presidit per una llarga planura entre el vessant meridional del Mont i el curs del Fluvià, va afavorir l'existència d'assentaments estables des d'època ibera. En aquest sentit, la troballa de restes ceràmiques a la part alta de Jonqueres, on actualment es troba l'església de Santa Magdalena de Maià, constitueix evidència suficient per suposar l'existència d'un *oppidum* ocupat com a mínim fins a la segona meitat del segle II aC o inclús fins al segle I aC. D'altra banda, l'aparició de restes d'un paviment d'*opus signinum* i de monedes al terme de Maià indica també la presència d'un assentament d'època romana, probablement una vil·la dedicada a l'explotació del territori.

Les referències històriques sobre la vila de Maià són escasses i es remunten al segle X. Des de fa molt de temps apareix integrada a l'antic comtat de Besalú, tal com atesta el diploma expedit el 978 pel comte Miró de Besalú, en el qual feia donació al cenobi de Sant Pere d'una casa *in villa Maliano*. En un document anterior, de l'any 957, s'esmenta que entre les diverses personalitats que van participar en el complot que va acabar amb l'assassinat del comte Guifré II de Besalú es trobava un tal Seniofred, capellà establert a Maià. Tot sembla indicar que es tractava del feu dels revoltats, que posteriorment va passar a la propietat comtal i després al monestir de Sant Pere de Besalú. En tot cas, totes dues referències són les notícies més antigues del lloc.

Església de Sant Vicenç

L'ESGLÉSIA PARROQUIAL DE SANT VICENÇ es troba a la part alta del nucli urbà. A l'entrada de la vila se segueix la carretera asfaltada que ascendeix fins a la part alta del poble i que desemboca en una esplanada davant l'església, que està documentada des de l'any 978, quan el comte de Besalú Miró Bonfill va fer donació de l'església de Sant Vicenç de Maià al monestir de Sant Pere de Besalú: *dono ad prefatum cenobium in villa Maliano juxta ecclesia Sancti Vicencii*. Després perdem el rastre documental del temple fins al segle XII (1170), quan Ramon, *capellanus de Maiano*, i el seu germà Bernat es van posar sota la protecció del monarca Alfons el Cast. Cinc anys més tard, el 1175, torna a ser esmentat com a *Sancti Vicencio de Maiano* en el testament d'Hug I, vescomte de Bas, qui li va llegar deu sous. És precisament el seu hereu, Hug II, el protagonista del següent episodi històric protagonitzat pel temple, ocorregut el 1198. En una contesa mantinguda amb el seu cosí Pere de Cervera, van establir un acord segons el qual aquest últim rebria tot el que el primer tenia a les parròquies de Sant Vicenç de Maià a canvi de reconèixer Hug com a vescomte de Bas. Posteriorment, l'església no torna a ser esmentada fins al segle XIII, en aquest cas com a *ecclesia de Moyano*, mentre que en els nomenclàtors de la catedral de Girona apareix com a *ecclesia parrochialis sancti Vincentii de Mayano*.

L'església de Sant Vicenç de Maià de Montcal respon a les característiques del romànic ple que es va desenvolupar a les terres de l'antic comtat de Besalú durant la segona meitat del segle XII: esglésies de naus úniques voltades, sense transseptes i amb absis semicirculars en els quals s'obren finestres de doble esqueixada. En el temple que estem tractant, dedicat a sant Vicenç, s'adverteix aquest esquema. Presenta una nau única coberta amb una volta de canó apuntat, coronada per una capçalera semicircular que es cobreix amb una volta de quart d'esfera. A cada costat de la nau hi ha una sèrie de dues capelles laterals encastades al gruix dels murs romànics, que van ser afegides posteriorment a

Façana oest

Capçalera

Planta

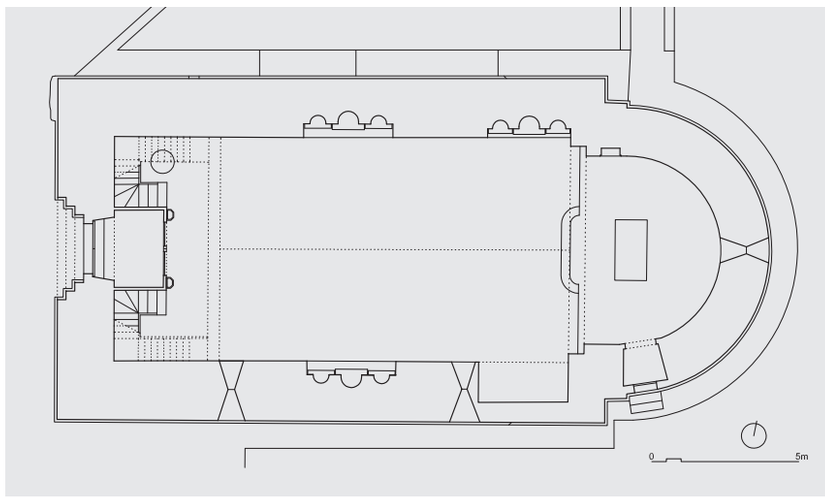

Secció transversal

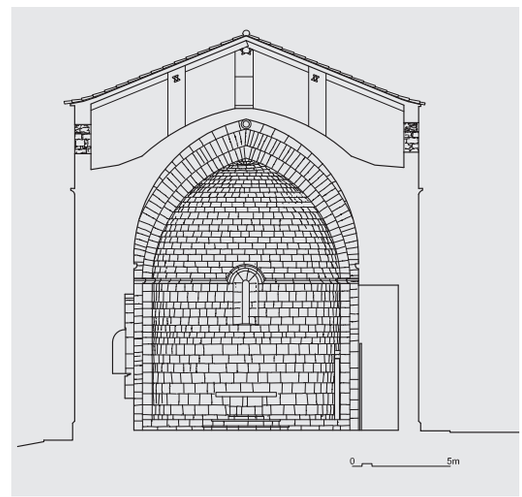

la fàbrica original. El conjunt es completa amb una tribuna afegida tardanament a l'entrada de la nau. La senzillesa i austeritat decorativa de l'interior es veu únicament alterada per la finestra axial de l'absis, de mig punt monolític i doble esqueixada, que és perfilada per una motllura de quart de bossell que ressegueix el perímetre absidal i es prolonga –a més altura– a través dels murs laterals. La comunicació entre l'absis i la nau es veu realçada per l'existència d'un doble arc triomfal apuntat.

Al parament exterior, l'absis està coronat per una cornisa que descansa en permòdols esculpits amb motius vegetals i figuratius. Començant pel registre dret, trobem en primer lloc un rostre masculí barbat, de grans ulls i nas prominent. Els dos permòdols següents presenten motius decoratius molt senzills, amb una fulla dividida per un nervi central en el primer cas i un motiu vegetal derivat de les fulles d'acant en el segon. A continuació, es presenta una figura masculina estilitzada amb els braços cap a dalt, que alguns

Detall dels permòdols de l'absis

Interior

autors han identificat amb un atlant. Finalment, l'últim dels permòdols presenta un àngel amb les ales desplegades que sosté un llibre a les seves mans. En general, resulta difícil atribuir a aquestes imatges un significat simbòlic o al·legòric, ja que la seva presència respon a una funció merament decorativa. En aquestes escultures es percep un estil tosc i esquemàtic, amb figures de cànon curt, cap desproporcionat i una sèrie de constants, com els grans ulls globulosos i ametllats remarcats per una doble incisió. El tractament de la cornisa recolzada en mènsules esculpides apareix amb certa freqüència en l'escultura de la comarca, com exemplifiquen les esglésies de Sant Andreu del Coll i Sant Salvador de Bianya.

Pel que fa a l'articulació exterior dels murs, al llarg de tot el perímetre de les façanes laterals del temple veiem una cornisa llisa que marca la separació entre l'altura original que assolien els murs romànics i, per sobre d'aquests, el sobrealçament de maçoneria que va ser afegit posteriorment, probablement en el segle XV i a conseqüència de les reestructuracions que devia patir l'església després dels terratrèmols que van assolar el territori de l'antic comtat de Besalú. Al marge de la cornisa, els murs exhibeixen una superfície completament llisa, interrompuda amb prou feines per la presència al mur meridional de dues finestres originals de mig punt i doble esqueixada. La superestructura afegida a finals de l'edat mitjana per sobre de la nau original acull unes altres vuit finestres

(cinc al costat sud de l'església i unes altres tres al nord). D'altra banda, l'aparell de la construcció original romànica està format per un carreuat de petites dimensions perfectament escairat i disposat en filades uniformes.

L'accés al temple es realitza per la porta ubicada a la façana occidental, que s'estructura a partir d'una obertura allindanada sobre la qual carrega un timpà llis cobert per quatre arquivoltes de mig punt i dovellatge llis (excepte en el cas de l'externa, l'aresta de la qual s'ornamenta amb una motllura de bossell), protegides per una xambrana de nacella. Una imposta idènticament motllurada separa la llinda del timpà i marca l'arrencada de les arquivoltes, que munten sobre uns brancals amb retombs sense columnes. Com s'ha indicat anteriorment, ens trobem davant una tipologia de portada recurrent a la zona de la Garrotxa i l'Empordà, que es repeteix en un nombre considerable d'obres properes geogràficament, com Sant Feliu de Rocabruna, Sant Andreu de Llorona o Sant Martí de Dosquers. D'altra banda, el passador de ferro de la porta presenta una decoració zoomòrfica amb un cap de serp que es pot veure també a les portes de Sant Feliu de Rocabruna, Sant Andreu de Bestracà i Santa Anna d'Argelaguer. Per sobre de la portada, la façana occidental és coronada per un frontispici triangular que donava pas a la coberta original a dues vessants del temple (destruïda en sobrealçar-se la nau), sota el qual hi ha un òcul que va substituir una finestra romànica de mig punt l'arc de la qual encara resulta visible. Finalment, actualment la testera occidental es veu coronada per un campanar de planta quadrada, amb dues obertures per costat, afegit al mateix temps que es va construir la superestructura sobre la nau.

L'església de Sant Vicenç de Maià de Montcal podria datar-se molt probablement en l'últim terç del segle XII, d'acord amb les seves formes arquitectòniques i els seus elements ornamentals (permòdols de l'absis). Va ser restaurada l'any 1978, coincidint amb el mil·lenari de la primera referència documental de l'església.

Text i fotos: CSM - Plànols: FXLG

Bibliografia

CATALUNYA ROMÀNICA, 1984-1998, IV, pp. 245-246; COROMINAS PLANELLAS, J. M. i MARQUÉS CASANOVAS, J., 1967-1978, IV, pp. 159-162; GRABOLOSA I PUIGREDON, R., 1968, p. 169; MURLÀ I GIRALT, J., 1983, p. 168; SALA I CANADELL, R. i PUIGDEVALL I DIUMÉ, N., 1977, p. 30.

Església de Santa Magdalena (o Santa Maria de Jonqueres)

L'ESGLÉSIA DE SANTA MAGDALENA DE MAIÀ, també coneguda com a Santa Maria de Jonqueres, s'assenta sobre un petit turó situat al sector oriental del terme municipal de Maià de Montcal, al marge dret de la riera de Segueró. Per la carretera de Besalú a Figueres (N-260) arribarem fins a Maià, vila que hem de travessar en direcció nord fins a trobar una pista que es dirigeix a Segueró. Des d'allà se segueix el camí durant un parell de km fins a trobar una altra pista que passa per una zona boscosa i que arriba fins al promontori on s'assenta l'església.

La primera referència documental de Jonqueres conservada es remunta a l'any 978, quan el comte Miró de Besalú va donar al monestir de Sant Pere de Besalú un alou que confinava amb el *fisco que dicunt Juncarias*. Figura també en un document de l'any 1027 en el qual s'esmenta el fisc comtal de *Joncarias*. En contrast amb aquestes notícies incipients sobre el lloc, hem d'esperar fins al segle XIII per trobar les primeres notícies documentals al·lusives a l'església de Santa Magdalena. D'aquesta manera, el temple és esmentat per primer cop l'any 1229, quan Bernat de Bellvespre va disposar en el seu testament deu sous per a l'església de *Sancte Marie de Jonchariis*. Des de mitjan segle XIII es constata l'existència del priorat secular de Santa Maria de Jonqueres, que depenia del monestir de Santa Maria de Vallbona, al bisbat d'Elna, fundat pels monjos cistercencs de Fontfroide l'any 1242. Malauradament, no disposem de dades precises sobre el seu origen, tot i que és probable que ja existís abans que s'annexionés al monestir rossellonès. És esmentat a les *Rationes decimarum* de la diòcesi de Girona dels anys 1279 i 1280 com a *prioratu de lonqueris* i anys més tard, el 1301, Besalú de Casademont va presentar una apel·lació al papa en relació amb Santa Maria de Jonqueres. Posteriorment, s'esmenta de nou el 1377, quan Ramon Vilanova realitza algunes prestacions al priorat, que l'any 1404 era regit pel cardinal Verniarensis en qualitat de comanador. D'altra banda, el 1988 es van iniciar unes obres de restauració de l'edifici centrades en la renovació de la teulada, la supressió de la construcció defensiva que s'havia erigit sobre l'absis i la restauració de l'espadanya de doble obertura, de la qual només han sobreviscut els pilars.

La tipologia planimètrica actual del temple respon generalment a un esquema comú en l'arquitectura romànica de la Garrotxa, amb una nau única coronada per un absis semicircular, la porta d'ingrés situada a l'entrada i un interior caracteritzat per una marcada austeritat i senzillesa decorativa. No obstant això, l'anàlisi detallada de l'edifici ens permet afirmar l'excepcionalitat d'algun dels seus elements, que trenquen amb el tipisme característic de les construccions de la zona.

Façana occidental

Vista des del sud-est

Planta

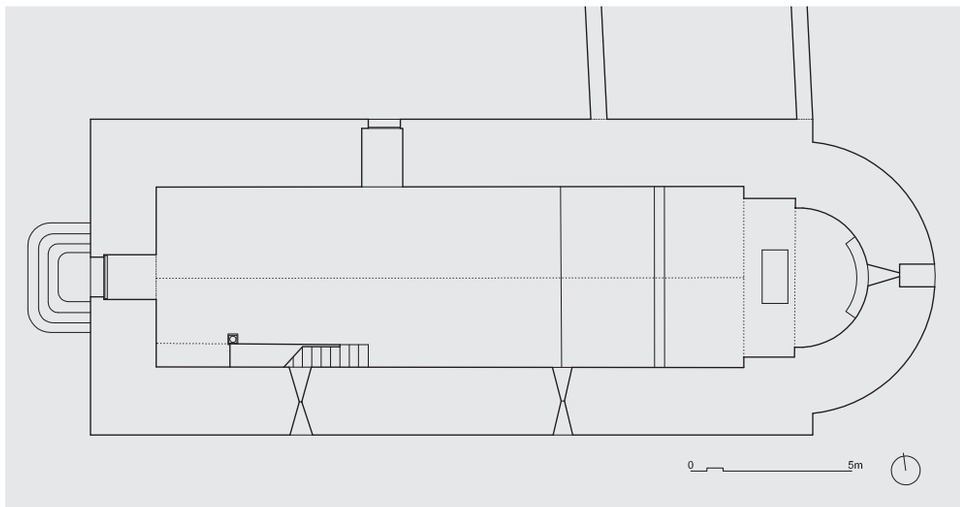

Alçat oest

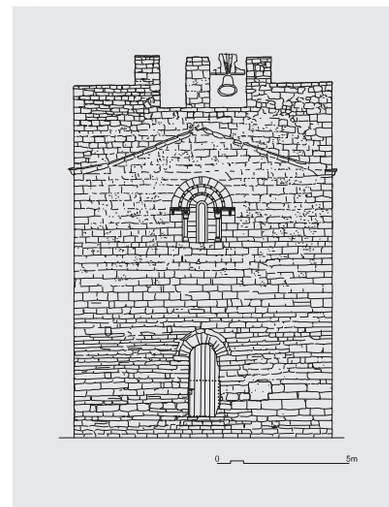

A l'interior crida l'atenció l'altura considerable que presenta la volta de canó lleugerament apuntat que cobreix la nau, l'esveltesa de la qual troba un paral·lel en una edificació de l'envergadura de Santa María de Iguácel (Osca). Com ja hem comentat breument, l'exterior de l'absis de Santa Magdalena de Maià presentava un sobrealçament de maçoneria afegit *a posteriori* a la construcció original, que va ser eliminat durant les restauracions de finals del segle XX.

L'ingrés a l'església s'efectua a través de la façana occidental, per una senzilla i estreta porta formada per un arc de mig punt de dovelles allargades i molt deteriorades. El mur nord encara conserva una segona porta d'ingrés, formada també per un senzill arc de mig punt actualment reconvertit en finestra. Segons R. Sala i N. Puigdevall, aquesta porta comunicava el temple amb les dependències del cenobi adjacent. A la paret, sobre la porta, es conserven tres pedres sobresortints que J. Murlà va relacionar amb la possible existència d'una galilea. D'altra banda, sobre la portada principal de la façana occidental es conserva una elaborada finestra de doble esqueixada formada per un triple arc de mig punt. L'extern recolza sobre dos muntants laterals i l'aresta de les seves dovelles és resseguida per un bordó solcat d'anelles. El del mig, per la seva banda, reposa sobre dues columnetes laterals dotades de bases amb escòcia i tor, fusts acanalats i capitells coronats per cimacis ornamentats amb flors de sis i dotze pètals, mentre que l'aresta de les seves dovelles està

Detall de la finestra de la façana oest

Interior cap a l'oest

ornamentada amb boles, similars a les que decoren la imposta de l'interior de Sant Miquel de Bassegoda o les portades de Sant Andreu de Llorona i Sant Cristòfol de Beget. Els capitells de les columnetes mostren una decoració escultòrica simple. Al capitell del costat dret es representen tres caps de figures monstruoses erosionades, mentre que al capitell del costat esquerre també hi ha tres caps similars. Tot i això, aquest últim capitell, al centre del cistell, disposa d'una tosca decoració amb el mateix motiu floral de sis fulles que s'observa als cimacis.

L'exterior de la construcció presenta, a més, decoració escultòrica a les cornises que coronen l'absis i el mur sud, on hi ha elements figuratius i geomètrics senzills (caps humans, motius florals i boles decoratives com les descrites a l'obertura del mur occidental). Pel que fa a l'articulació exterior dels murs, als flancs sud i oest s'observa una notable diferència en l'aparell, potser atribuïble a l'existència de dues fases constructives a l'edifici. D'aquesta manera, a la part inferior dels murs de la nau –fins a una altura superior a la de la façana occidental– s'observen filades d'un carreuó de blocs petits i allargats, només desbastats i de dimensions irregulars, mentre que a les parts superiors dels murs el carreuó és més gran, millor factura i més uniformitat. D'altra banda, cal assenyalar l'existència de nombrosos forats de bastida tant als paraments interiors com als paraments exteriors de tots els murs de l'edifici.

Tal com apuntàvem a l'inici, l'església actual és un edifici de nau única coronada en un absis semicircular que presenta una finestra axial de mig punt i doble esqueixada. Unes altres dues finestres idèntiques perforen el mur meridional del temple. L'absis està situat en un pla més elevat que la nau, fet que genera un desnivell que se salva mitjançant dos esglaons que ressegueixen l'amplada de l'edifici. La nau es cobreix amb una volta de canó apuntat, mentre que el semicilindre absidal ho fa amb una conca de quart d'esfera. Un doble arc triomfal de mig punt precedeix la volta absidal i genera davant d'ella un tram recte presbiteral exigu. Cal assenyalar que un recurs semblant s'observa a la l'església esmentada d'Iguácel a Osca, si bé allà l'absis presenta una doble imposta que emmarca l'espai destinat a les arcuacions.

Com comentàvem abans, la notable diferència que hi ha a l'aparell dels paraments externs del temple evidencia que el conjunt tal com el veiem no va ser concebut en una sola fase constructiva. Tot i l'absència de notícies documentals relatives a la construcció, l'anàlisi estructural i tipològica de l'edifici remet a una cronologia que s'ha de situar entre els últims decennis del segle XI i la primera meitat de la centúria següent.

Text i fotos: CSM - Plànols: FXLG

Bibliografia

CARRERAS I PÉRA, J., 1988, pp. 1-6; CATALUNYA ROMÀNICA, 1984-1998, IV, pp. 247-249; COROMINAS PLANELLAS, J. M. i MARQUÉS CASANOVAS, J., 1967-1978, IV, pp. 162-164; MURLÀ I GIRALT, J., 1983, p. 208; SALA I CANADELL, R. i PUIGDEVALL I DIUMÉ, N., 1977, p. 54; ZARAGOZA PASQUAL, E., 1997a, p. 126.

Església de Sant Martí de Dosquers

DOSQUERS ÉS UN PETIT NUCLI del municipi de Maià de Montcal situat al marge occidental del riu Fluvià, prop de la seva confluència amb el Ser. Des de Besalú s'accedeix al lloc per la carretera N-260 en direcció a Figueres. Després de recórrer 5 km per la via esmentada, a mà dreta surt una carretera que arriba a la vila. El temple parroquial, dedicat a sant Martí, s'emplaça al centre del veïnat i ocupa una cota lleugerament més alta que les cases que l'envolten. A 200 m s'assenten les restes del castell de Dosquers, situats en un terreny boscós entre el Mas Usall i la riera de Maià.

Les notícies documentals del lloc són escasses. Tot i que se suposa que la construcció de l'església de Sant Martí va estar vinculada en origen a la fundació del castell de Dosquers, la veritat és que no existeixen referències documentals que permetin precisar els orígens del conjunt. La referència més antiga es remunta a l'any 1206, quan s'esmenta un tal *Johannis, clerici de Duobuschers*. No tornem a trobar més referències fins al 1245, moment en què Guillem de Cabanelles, bisbe de Girona (1227-1245), deixava en el seu testament el castell de Dosquers a la capella de Santa Maria i Tots Sants del palau episcopal de Girona. D'aquesta manera, la jurisdicció civil del lloc passava a mans del bisbe gironí, per la seva condició de senyor del castell de Dosquers. Prova de l'autoritat episcopal sobre el lloc és la concessió efectuada pel rei Jaume I l'any 1257, que eximia els homes de *Duobusquerys*, Crespià i Pedrinyà de la jurisdicció de la Cúria de Besalú.

Alguns anys més tard, el 1278, trobem la primera referència documental a l'església de Sant Martí. D'aquesta manera, en el testament del bisbe Pere de Castellnou, que precisament exercia la jurisdicció civil del lloc, el bisbe va llegar un calze de plata a l'església, denominada *Sancti Martini de Duobus cheriis*. Entre el 1312 i el 1318 el bisbe de Girona Guillem de Vilamarí va encarregar la defensa del castell a Guillem de Castellnou, fet que suggereix –tal com ha apuntat Jaume Marqués– la continuïtat de la família Cabanelles en la guarda del castell. De la poca documentació conservada en els segles posteriors es desprèn que el castell de Dosquers va quedar com a possessió eclesiàstica sota el domini de la mitra gironina fins al segle XIX, ja que l'any 1802 els priors de Lladó i Jonqueres i l'abat de Sant Pere de Besalú van mantenir un litigi amb el bisbe de Girona per defendre els drets dominicals que havien adquirit a la fortalesa. Després de la llei general de desamortitzacions del 1855, el castell va ser comprat pels propietaris del mas Usall, una família de terratinents documentats a Dosquers des del segle XVII.

L'església actual de Sant Martí de Dosquers es presenta com a una construcció fruit d'almenys dues campanyes edilícies. De la primera, romànica, es conserven l'absis i el cos occidental de l'edifici, així com una part dels murs nord i sud. En una segona campanya, probablement duta a terme en el segle XV, s'hi van afegir quatre capelles (dues adossades al mur nord i unes altres dues al flanc sud), així com una sagristia rectangular adossada a la capçalera pel costat de l'Epístola. Un altre dels afegitons tardans és la tribuna adossada a l'extrem oest de la nau. Sens dubte, l'edifici romànic devia plantejar originalment una estructura de nau única, la tipologia de la qual remet a edificis propers, com l'església de Sant Vicenç de Maià de Montcal. D'aquesta forma, l'església ha evolucionat des de la planta original d'una nau a la qual s'afegia el coronament oriental en forma d'absis semicircular fins a l'actual, notablement modificada i amb els afegitons de les capelles laterals.

La nau romànica original del segle XII està coberta per una volta de canó lleugerament apuntada, mentre que el semicilindre absidal presenta una volta de quart d'esfera precedida per un doble arc triomfal de perfil lleugerament apuntat. L'aparell amb el qual va ser construït aquest edifici original

Façana oest

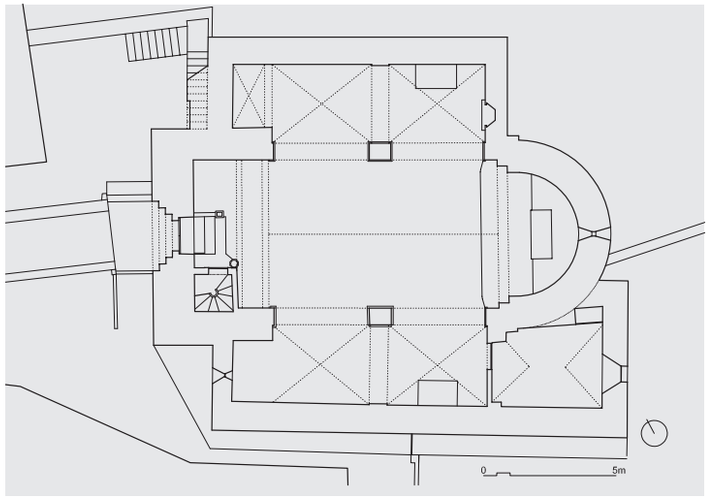

Planta

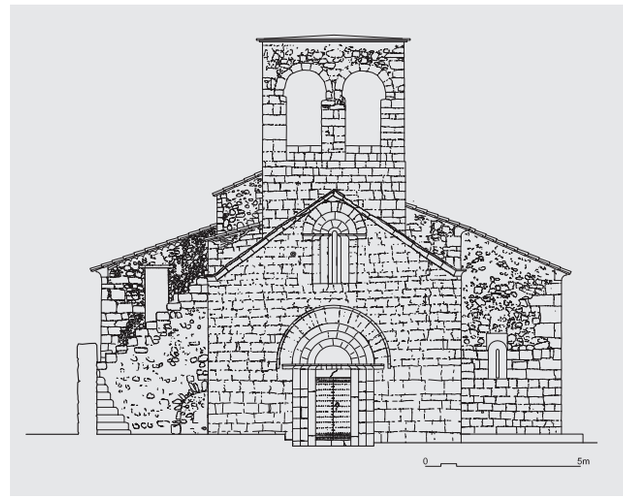

Alçat nord-oest

Capçalera

del segle XII és un carreuat excel·lent disposat regularment en filades d'una altura que oscil·la entre els 25 i els 30 cm. L'interior de la construcció està revestit amb un blanquejat de calç, excepte a la zona absidal. D'altra banda, l'absis presenta un cos superior afegit *a posteriori* i alçat amb un aparell de maçoneria. Sota aquest cos, la cornisa de l'absis original romànic està sostinguda per una sèrie de mènsules llises. Més avall, l'eix del semicilindre està perforat per una finestra de doble esqueixada i arc de mig punt monolític.

L'element més interessant del conjunt és la portada de la façana occidental. Com ocorre a moltes altres portades de la Garrotxa i l'Empordà (Sant Pere d'Albanyà o la veïna Sant Vicenç de Maià de Montcal, per esmentar un parell d'exemples), es compon d'una obertura d'ingrés allindanada sobre la qual es disposa un timpà llis cobert per quatre arquivoltes de mig punt que són protegides per una xambrana i que recolzen sobre uns brancals en replec completament desornamentats. Una imposta de cavet separa la llinda del timpà i les arquivoltes dels brancals. Per sobre de la portada, instal·lada sota el pinyó triangular que corona la façana, hi ha una estreta finestra formada per tres arcs de mig punt concèntrics separats per una imposta de cavet dels muntants sobre els quals es

Interior

recolzen. La façana occidental es corona amb una torre rectangular calada per dos arcs de mig punt per a les campanes, a la qual s'accedeix des de l'exterior per una escala al costat nord. Tota la composició de la façana de Sant Martí de Dosquers, amb el seu coronament superior en forma de frontó triangular, la seva elaborada finestra i la seva portada, recorda vivament la façana principal de l'església de Sant Martí de Corsavell (Alt Empordà).

Capitell

Procedent de l'església de Sant Martí de Dosquers, el Museu Arqueològic de Banyoles custodia un capitell de pedra calcària (22 x 24 cm) que va ingressar al museu l'any 1958 (núm. inv. 84). Tot i que la peça presenta un deteriorament acusat i està mutilada a la zona de l'àbac, encara s'hi pot observar la decoració de forma simètrica que es desenvolupa a les seves quatre cares. La composició està presidida per un quadrúpede rampant que mossega l'ornamentació vegetal que sorgeix del registre superior, a manera de tiges invertides. Segons Jordi Camps, el repertori manté un clar paral·lel amb l'escultura gestada a l'àrea de Girona i de l'Empordà, com el claustre de Sant Pere de Galligants o el claustre de la catedral de Girona. En qualsevol cas, la peça mostra una acusada frontalitat i simetria, la qual cosa, unida als paral·lels esmentats, sembla indicar una data de realització propera a l'últim quart del segle XII.

Capitell (Museu Arqueològic de Banyoles, MACB-84)

Restes del castell

Els vestigis del castell de Dosquers s'alcen entre la vegetació i la fullaraca, al costat oposat de la riera de Maià respecte de l'església de Sant Martí. Encara s'hi poden observar alguns panys de paret, que permeten definir l'antic perímetre

Restes del castell

de l'edifici. L'interior està presidit per dues grans roques de travertí que divideixen la fortificació en dues parts. A la roca central, que presenta una longitud de 7 m, s'adverteixen restes constructives que podrien indicar l'existència d'una construcció inicial en aquest punt, a manera de torre o talaia. A poc més de 4 m es disposa la segona roca, adossada a la paret perimetral. En relació amb això, alguns autors han relacionat les notables dimensions de les dues roques centrals amb el topònim Dosquers (dues pedres).

Pel que fa a l'anàlisi estructural i tipològica de la construcció, cal destacar les restes del sector oriental, on s'alça una paret de 8 m, probablement la més ben conservada, amb un gruix de 110 m. A la cara interior d'aquest mur pot observar-se un primer nivell d'espitlleres, sobre el qual es troba un segon registre amb petites obertures i un tercer amb mènsules. Així mateix, al sector nord-occidental es dibuixa una petita porta rectangular oberta al gruix del mur. En general, la construcció presenta carreus irregulars i poc treballats alternats amb filades de còdols.

Pel que fa a la datació del conjunt, a partir de la documentació històrica conservada diversos autors daten la construcció del gruix del castell en el segle XIII. No en va, la tipologia de les restes constructives fa pensar que la fortalesa es va alçar a partir d'una construcció prèvia sobre la roca principal. En tot cas, el castell devia tenir un paper destacat com a lloc estratègic per al control dels camins que des del Fluvià transitaven fins a Besalú, així com del territori de la planura fèrtil de Crespià, Pedrinyà i Dosquers.

Text i fotos: CSM - Plànols: FXLG

Bibliografia

CASTELLS CATALANS, ELS, 1967-1979, III, pp. 58-61; CATALUNYA ROMÀNICA, 1984-1998, IV, pp. 249-252; COROMINAS PLANELLAS, J. M. i MARQUÉS CASANOVAS, J., 1967-1978, IV, pp. 164-166; MONSALVATJE Y FOSSAS, F., 1889-1919, XVI, p. 71; MURLÀ I GIRALT, J., 1983, p. 108.